

Downloaded via the EU tax law app / web

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2016. gada 7. apr?l? (*)

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu – Nodok?i – PVN – LES 4. panta 3. punkts – Direkt?va 2006/112/EK – Maks?tnesp?ja – Prevent?vas vienošan?s proced?ra – PVN par?du da??ja nomaksa

Lieta C?546/14

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunale di Udine* (Ud?nes rajona tiesa, It?lija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2014. gada 30. oktobr? un kas Ties? re?istr?ts 2014. gada 28. novembr?, tiesved?b?, kuru uzs?kusi

Degano Trasporti Sas di Ferruccio Degano & C., likvid?cijas proces?,

piedaloties

Pubblico Ministero presso il Tribunale di Udine.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js M. Ileši?s [*M. Ileši?*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*], A. Ross [*A. Rosas*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jaraš?ns [*E. Jaraši?nas*] (referents),

?ener?ladvok?te E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekret?rs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– *Degano Trasporti Sas di Ferruccio Degano & C.*, likvid?cijas proces?, v?rd? – *P. Bregalanti, avvocato*,

– It?lijas vald?bas v?rd? – *G. Palmieri*, p?rst?ve, kurai pal?dz *G. De Bellis, avvocato dello Stato*,

– Sp?nijas vald?bas v?rd? – *A. Gavela Llopis*, p?rst?ve,

– Eiropas Komisijas v?rd? – *F. Tomat, A. Caeiros* un *L. Lozano Palacios*, p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus 2016. gada 14. janv?ra tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt LES 4. panta 3. punktu un Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “PVN direktīva”).

2 Šis līgums ir ticis iesniegts saistībā ar pieteikumu par preventīvu vienošanos, kuru iesniegusi *Degano Trasporti Sas di Ferruccio Degano & C.*, likvidācijas procesā (turpmāk tekstā – “*Degano Trasporti*”), *Tribunale di Udine* (Udīnes rajona tiesa, Itālija).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar PVN direktīvas 2. panta 1. punkta a), c) un d) apakšpunktu pievienotās vērtības nodokli (turpmāk tekstā – “PVN”) uzliek par obligātu un pakalpojumu sniegšanai, ko par atlīdzību kādā dalībvalstī teritorijā veic nodokļa maksātājs, kas rīkojas kā tās, kā arī par importam.

4 PVN direktīvas 250. panta 1. punktā ir noteikts:

“Katrs nodokļa maksātājs iesniedz PVN deklarāciju, norādot visu informāciju, kas vajadzīga, lai aprēķinātu iekasājamo nodokļa summu un atskaitāmo summu, tostarp – ciktāl tas nepieciešams aprēķinā bāzes noteikšanai – to darījumu kopējo vērtību, uz ko attiecas minētais nodoklis un atskaitēšana, kā arī jebkuru no nodokļa atbrīvoto darījumu vērtību.”

5 PVN direktīvas 273. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Dalībvalstīs var uzlikt citus pienākumus, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai pareizi iekasētu PVN un novērstu krāpšanu, saskaņā ar prasību par vienošanos režīmu iekšzemes darījumiem un darījumiem starp dalībvalstīm, ko veic nodokļa maksātāji, ar noteikumu, ka šādi pienākumi tirdzniecībā starp dalībvalstīm nerada formalitātes, šķērsojot robežas.”

Itālijas tiesības

6 Kara 1942. gada 16. marta Dekrēta Nr. 267 par noteikumiem, kuri regulē maksātnešpēju, preventīvu vienošanos, tiesas izlīgumu un piespiedu administratīvo likvidāciju (*Regio Decreto n° 267 recante “Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell’amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa”*; 1942. gada 6. aprīļa GURI Nr. 81), redakcijā, kura piemērojama pamatlietas faktiem (turpmāk tekstā – “Maksātnešpējas likums”), 160. un nākamajos pantos ir regulēta preventīvās vienošanās procedūra.

7 Ar šo procedūru, kuras mērķis ir nepieņemt maksātnešpējas pieteikšanu, finansētājs grūtības nonācis komersants vai maksātnešpējāgs komersants piedāvā saviem kreditoriem nodot savus aktīvus, lai nodrošinātu pilnu samaksu privileģētajiem kreditoriem un daļēju samaksu nenodrošinātajiem kreditoriem. Tomēr ar preventīvo vienošanos var tikt noteikts, ka parādus noteiktu kategoriju privileģētajiem kreditoriem var nesamaksāt pilnībā – ar noteikumu, ka neatkarīgs eksperts apliecina, ka pret šiem kreditoriem attieksme nebūtu labāka komersanta maksātnešpējas gadījumā.

8 Preventīvās vienošanās procedūra, kurā piedalās prokurors, tiek uzskatīta, komersantam iesniedzot pieteikumu kompetentajai tiesībs. Šī tiesa vispirms atzīst pieteikumu par pieņemamu, pirms tam konstatējot, ka ir izpildītas likumā noteiktās prasības attiecībā uz preventīvo vienošanos. Pēc tam kreditoriem, attiecībā uz kuriem parādnieks piedāvā daļēju atteikties no to

tiesībām, ir jābalso par preventīvās vienošanās priekšlikumu un tas ir jāapstiprina kreditoriem, kuriem ir tiesības balsot un kas pārstāv visu šo pārdājo minēto kreditoru kopā par du vairākumu. Visbeidzot, ja šis vairākums ir sasniegts, tiesa, vajadzības gadījumā vispirms lemjot par dažādu kreditoru iebildumu, ar kurām izteikta nepiekrīšana priekšlikumam par preventīvo vienošanos, un vēlreiz pārbaudot likuma paredzēto prasību izpildi, atzīst par spēkā esošu preventīvo vienošanos. Šādi par spēkā esošu atzīt preventīvo vienošanās kāst saistoša visiem kreditoriem.

9 Turklāt Maksimālais likuma 182.b pantā “Nodokļu nomaksa” ir paredzēts, ka ar šā likuma 160. pantā minēto plānu parādnieks var ieteikt ar daļu vai atlikto maksājumu nomaksāt nodokļus un nodokļu administrācijas papildu prasījumus, kā arī obligāti sociāli nodrošinājuma iestāžu pieprasītās iemaksas un papildu prasījumus attiecībā uz neprivileģēto prasījumu daļu, pat ja tās nav iekāutas reālisti, izņemot nodokļus, kuri ir Eiropas Savienības pašu resursi. Tomēr attiecībā uz PVN un veiktajiem, bet neapmaksātajiem nodokļiem atskaitījumiem parādnieka priekšlikumā var tikt paredzēts vienīgi atliktais maksājums.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

10 *Degano Trasporti* 2014. gada 22. maijā iesniedzējtiesa iesniedza pieteikumu ar mērķi tikt pielaistai preventīvās vienošanās procedūrai. Tā, atrodoties finansiālo grūtību, vēlas pārdot savus aktīvus, lai pilnībā apmierinātu atsevišķus privileģētos kreditorus un samaksātu procentus no tās parādiem ne vien nenodrošinātajiem kreditoriem, bet arī zemāka ranga privileģētajiem kreditoriem, kuri, kā uzskata šis komersants, jebkurā gadījumā, ja tiktu īstenota maksimālais procedūra, nevarētu atgūt visus savus prasījumus. Viens no šiem pārdājiem minētajiem prasījumiem ir PVN parāds, kuru *Degano Trasporti* piedāvā nomaksāt daļēji, nesaistot šo priekšlikumu ar nodokļu nomaksu.

11 Iesniedzējtiesa, kurai ir jālemj par *Degano Trasporti* pieteikuma pieņemšanu, it īpaši norāda, ka ar Maksimālais likuma 182.b pantu ir aizliegts nodokļu nomaksas ietvaros vienoties par tādā valsts prasījumu PVN jomā daļu nomaksu, kuri tiek uzskatīti par 19. ranga privileģētajiem prasījumiem, un ir atļauts vienīgi pakāpeniski nomaksāt šos prasījumus.

12 Tā norāda, ka saskaņā ar *Corte suprema di cassazione* (Kasācijas tiesa, Itālija) judikatūru šis aizliegums, lai arī tas ir noteikts Maksimālais likuma 182.b pantā, kurā regulāta nodokļu nomaksa, ir piemērojams visos gadījumos un no tā nevar atkāpties pat tad, ja ir iesniegts priekšlikums par preventīvo vienošanos. Šā valsts tiesību interpretācija, kā uzskata šā pārdājs minētā tiesa, ir piemērojama, ņemot vērā Savienības tiesības, it īpaši LES 4. panta 3. punktu un PVN direktīvu, kā tie ir interpretēti spriedumos Komisija/Itālija (C-132/06, EU:C:2008:412), Komisija/Itālija (C-174/07, EU:C:2008:704) un *Belvedere Costruzioni* (C-500/10, EU:C:2012:186).

13 Iesniedzējtiesa tomēr šaubās, vai Savienības tiesību paredzētais dalībvalstu pienākums veikt visus tos normatīvos un administratīvos pasākumus, kuri vajadzīgi, lai pilnībā atgātu PVN, faktiski netraucē izmantot citu kolektīvo procedūru, nevis maksimālais procedūru, kurā maksimālais jēgs uzņēmums pārdo visus savus aktīvus, lai apmierinātu savus kreditorus, un paredz atdot savu PVN parādu vismaz apmērā, kuru tas samaksātu maksimālais gadījumā.

14 Šajos apstākļos *Tribunale di Udine* (Udīnes rajona tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

“Vai ar LES 4. panta 3. punktu un [PVN direktīvu] ietvertajiem principiem un noteikumiem, kā to jau ir interpretējusi Tiesa spriedumos Komisija/Itālija (C-132/06, EU:C:2008:412), Komisija/Itālija (C-174/07, EU:C:2008:704) un *Belvedere Costruzioni* (C-500/10, EU:C:2012:186), netiek pieņemta arī tāda valsts tiesību norma (tādā attiecībā uz tiesvedību pamatlietā –

Maks?tnesp?jas likuma 162. un 182.b panta interpret?cija), saska?? ar kuru ir pie?emams priekšlikums par prevent?vu vienošanos par par?dnieka akt?vu likvid?ciju, kur? paredz?ta tikai da??ja samaksa par valsts pras?jumiem attiec?b? uz PVN, ja nav nodok?u izl?guma un ja attiec?b? uz šo pras?jumu nav paredzama liel?kas summas samaksa maks?tnesp?jas gad?jum?, pamatojoties uz neatkar?ga eksperta v?rt?jumu un p?c ofici?las p?rbaudes ties??

Par prejudici?lo jaut?jumu

15 T? k? iesniedz?jtiesa ir nor?d?jusi, ka t? šo l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu ir iesniegusi taj? iesniegt? pieteikuma pie?emam?bas p?rbaudes posm?, lai ar? prevent?v?s vienošan?s proced?ras izskat?šanas p?c b?t?bas posms s?kas tikai p?c š?s vienošan?s apstiprin?šanas, kad maz?kuma kreditori var iesniegt iebildumus, vispirms ir j?nor?da, ka šie elementi nav š??rslis tam, ka Tiesas kompetenc? ir izskat?t šo l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu.

16 Valstu tiesas ir ties?gas v?rsties Ties?, ja str?ds ir to izskat?šan? un ja t?m str?ds ir j?izspriež t?d? proces?, kura izn?kum? paredz?ts pie?emt nol?mumu, kam ir tiesas nol?muma iedaba (spriedumi *Grillo Star Fallimento*, C?443/09, EU:C:2012:213, 21. punkts, k? ar? *Torresi*, C?58/13 un C?59/13, EU:C:2014:2088, 19. punkts), un vislab?k? br?ža izv?le v?rsties Ties? prejudici?l? k?rt? ir to ekskluz?v? kompetenc? (šaj? zi?? skat. spriedumus X, C?60/02, EU:C:2004:10, 28. punkts, un *AGM-COS.MET*, C?470/03, EU:C:2007:213, 45. punkts).

17 T?d?j?di Tiesas kompetenc? ir izskat?t šo l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu, lai ar? iesniedz?jtiesa to ir iesniegusi, p?rbaudot taj? iesniegt? pieteikuma pie?emam?bu, kas nav lietas izskat?šana p?c b?t?bas, jo ar šo pieteikumu tiek uzskata prevent?v?s vienošan?s proced?ra, kuras, k? izriet no š? sprieduma 8. punkt? izkl?st?taj?m valsts procesu?lo ties?bu norm?m, izn?kum? – pieteikuma pie?emam?bas gad?jum? – ir paredz?ts pie?emt nol?mumu, kam ir tiesas nol?muma iedaba un kas tiek pie?emts, kl?tesot prokuroram un vispirms tiesai vajadz?bas gad?jum? lemjot par maz?kuma kreditoru iesniegtajiem iebildumiem.

18 Uzdodot savu jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai LES 4. panta 3. punkts, k? ar? PVN direkt?vas 2. pants, 250. panta 1. punkts un 273. pants nepie?auj t?du valsts tiesisko regul?jumu k? pamatliet?, kurš tiek interpret?ts t?d?j?di, ka maks?tnesp?j?gs komersants var v?rsties ties? ar pieteikumu uzskat prevent?v?s vienošan?s proced?ru, lai dz?stu savus par?dus ar savu akt?vu p?rdošanu, kur? tas vien?gi pied?v? da??ji nomaks?t PVN par?du, ar neatkar?ga eksperta veiktu ekspert?zi konstat?jot, ka šis par?ds netiktu samaks?ts liel?k? apm?r? min?t? komersanta maks?tnesp?jas gad?jum?.

19 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka no PVN direkt?vas 2. panta, 250. panta 1. punkta un 273. panta, k? ar? LES 4. panta 3. punkta izriet, ka katrai dal?bvalstij ir j?veic visi atbilstošie normat?vie un administrat?vie pas?kumi, lai nodrošin?tu PVN iekas?šanu piln? apjom? t?s teritorij? (spriedumi Komisija/It?lija, C?132/06, EU:C:2008:412, 37. punkts; *Belvedere Costruzioni*, C?500/10, EU:C:2012:186, 20. punkts; *Åkerberg Fransson*, C?617/10, EU:C:2013:105, 25. punkts, un *WebMindLicenses*, C?419/14, EU:C:2015:832, 41. punkts).

20 Kop?j?s PVN sist?mas ietvaros dal?bvalst?m ir j?nodrošina nodok?u maks?t?jiem noteikto pien?kumu iev?rošana, un šaj? zi?? t?m ir zin?ma r?c?bas br?v?ba, tostarp attiec?b? uz to, k? ir izmantojami to r?c?b? esošie l?dzek?i (spriedumi Komisija/It?lija, C?132/06, EU:C:2008:412, 38. punkts, un *Belvedere Costruzioni*, C?500/10, EU:C:2012:186, 21. punkts).

21 Š? r?c?bas br?v?ba tom?r ir ierobežota ar pien?kumu nodrošin?t Savien?bas pašas resursu efekt?vu iekas?šanu un ar pien?kumu neizrais?t b?tiskas atš?ir?bas attieksm? pret nodok?u maks?t?jiem – gan vienas dal?bvalsts robež?s, gan ar? vis?s dal?bvalst?s. PVN

un nediferencēta atteikšanās no PVN iekasēšanas un nav pretrunā dalībvalstu pienākumam nodrošināt maksājumu PVN iekasēšanu pilnā apmērā to teritorijā, kā arī nodrošināt efektīvu Savienības pašu resursu iekasēšanu.

29 Tādējādi uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka LES 4. panta 3. punkts, kā arī PVN direktīvas 2. pants, 250. panta 1. punkts un 273. pants pieļauj tādā valsts tiesisko regulējumu kā pamatliet, kurš tiek interpretēts tādējādi, ka maksātnešpējīgs komersants var vērsties tiesā ar pieteikumu uzskatīt preventīvās vienošanās procedūru, lai dzīstu savus parādus ar savu aktīvu pārdošanu, kur tas piedāvā vienīgi daļēji nomaksāt PVN parādu, ar neatkarīga eksperta veiktu ekspertīzi konstatējot, ka šis parāds netiktu samaksāts lielākā apmērā minētā komersanta maksātnešpējīgas gadījumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

30 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šīs tiesvedības ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tādēļ jālemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

LES 4. panta 3. punkts, kā arī Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopājo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 2. pants, 250. panta 1. punkts un 273. pants pieļauj tādā valsts tiesisko regulējumu kā pamatliet, kurš tiek interpretēts tādējādi, ka maksātnešpējīgs komersants var vērsties tiesā ar pieteikumu uzskatīt preventīvās vienošanās procedūru, lai dzīstu savus parādus ar savu aktīvu pārdošanu, kur tas piedāvā vienīgi daļēji nomaksāt PVN parādu, ar neatkarīga eksperta veiktu ekspertīzi konstatējot, ka šis parāds netiktu samaksāts lielākā apmērā minētā komersanta maksātnešpējīgas gadījumā.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – itāļu.